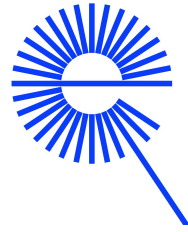

Kennisnet

netwerk
digitaal
erfgoed

den
Kennisinstituut
cultuur & digitalisering

Digitale beleving van jouw archief in de klas

Digitaal Erfgoed voor het Onderwijs +
Kennisplatform Educatie en Presentatie
23 maart 2021

Laat ict werken **voor het onderwijs**

Welkom!

Microfoon uit

Vragen over techniek of inhoud in de chat...

Geen presentatie? Large gallery view

...of handje omhoog als 't niet kan wachten

Wat hoop je uit deze workshops te halen? ([link](#))

Praktische handvatten

"Praktische voorbeelden om een digitale beleving van archief voor scholen uit te werken."

"handvatten om de archiefbeleving ook digitaal over te kunnen brengen in een gebruiksvriendelijke vorm voor docenten."

"Antwoord (praktisch van aard) op de twee centrale vragen. + Hoe zorg je digitaal voor historische sensatie bij leerlingen?"

"We willen een digitale les aanbieden voor ons hele werkgebied. Ik wil graag weten hoe we deze het beste kunnen aanbieden (welk platform etc.) zodat de scholen er ook gebruik van maken"

"Nuttige tips om online lesmateriaal boeiend te maken."

"Nuttige tips op basis van ervaringen van anderen"

Aan de slag

"input, samenwerking"

"Handvatten en tips om mee aan de slag te gaan en goede voorbeelden uit zowel workshop 1 als ideeën die uit workshop 2 komen. Praktisch aan de slag met eigen materiaal is fijn, dwingt tot nadenken en daadwerkelijk doen."

"Ik hoop dat ik na het volgen van deze workshops een beter beeld heb van hoe ik de gedigitaliseerde middeleeuwse archieven [...] op een aansprekende manier kan verwerken in een lespakket voor bovenbouw PO en onderbouw VO."

"Concrete ideeën voor de inhoud en inrichting van onze nieuwe website mbt exposure en educatie."

"hoe ik interessante online lessen kan maken"

"Ik ben momenteel bezig een digitaal onderwijsproject voor VMBO2 te ontwikkelen. Tips en tricks zijn welkom en ik ben benieuwd wat er mogelijk is."

"handvatten en inspiratie voor het creëren van aantrekkelijk en betekenisvol aanbod"

"inspiratie, handvatten, werkvormen voor prikkelende online of digitale archieflessen"

"inspiratie, praktische tips"

Interactiviteit en beleving in digitale lessen brengen

"Inspiratie van hoe wij toekomstige lessen digitaal kunnen vormgeven. Hiertoe worden we gedwongen door de corona-maatregelen."

"Leerlingen hebben een saai beeld van het archief, maar zijn meestal heel enthousiast na een educatief project bij ons. Wij vinden het zelf lastig om dezelfde beleving digitaal te bieden, dus daarvoor hoop ik tips uit deze workshop te halen."

"Archiefstukken nodigen uit tot gedetailleerd kijken en zijn tastbaar. Hoe is de beleving op afstand over te brengen? Een begin van een antwoord hoop ik te vinden in de workshops."

"Ideeën en mogelijkheden om de educatieve rondleidingen digitaal aan te pakken op een leuke manier."

"vernieuwende werkvormen - inspiratie - weten wat werkt (vanuit wetenschappelijk oogpunt en vanuit de praktijk (best practices))"

"Tools om online workshops interactiever en uitdagender te maken voor deelnemers."

"Om mensen actiever bij de digitale college te betrekken."

"Nieuwe handvatten en inzichten om de online toegankelijkheid en beleving van het archief voor jongeren te verbeteren."

Inspiratie

"Ik schrijf mij in omdat mijn organisatie nog veel kan leren over de inzet van digitale middelen voor het vertellen van verhalen over ons archief. Dat doen wij nu nog helemaal niet."

"meer inzicht, o.a. voor de onderwerpen in geschiedenislokaal"

"Sinds 2020 is het Westfries Archief bij Geschiedenislokaal aangesloten. Ik hoop met deze workshop ideeën en inspiratie op te doen om het gebruik van Geschiedenislokaal bij scholen te vergroten."

"Vanuit mijn stage leer ik graag meer over de mogelijkheid en voor digitale educatie. Daarnaast ben ik ook erg geïnteresseerd in de aanpak van digitale archieven vanuit mijn opleiding publieksgeschiedenis"

"Inspiratie"

Check-in

- Break-out (groepjes van 3)
- Neem 30 seconden om een object te pakken dat voor jou van betekenis is
- Bespreek ieders object in 5 minuten

Energizer en oogster

1 energizer:

help de groep halverwege deze sessie in max. 4 minuten energie te krijgen.

1 oogster

geef aan het einde van de sessie terug aan de groep wat je hebt ervaren (geen samenvatting, maar terugkijken door jouw ogen.

Geen vragen, maar journaling

Journaling

- Camera en microfoon uit.
- Pak pen en papier.
- Je schrijft voor jezelf antwoorden op drie vragen op.
- Je krijgt 1 minuut per vraag.

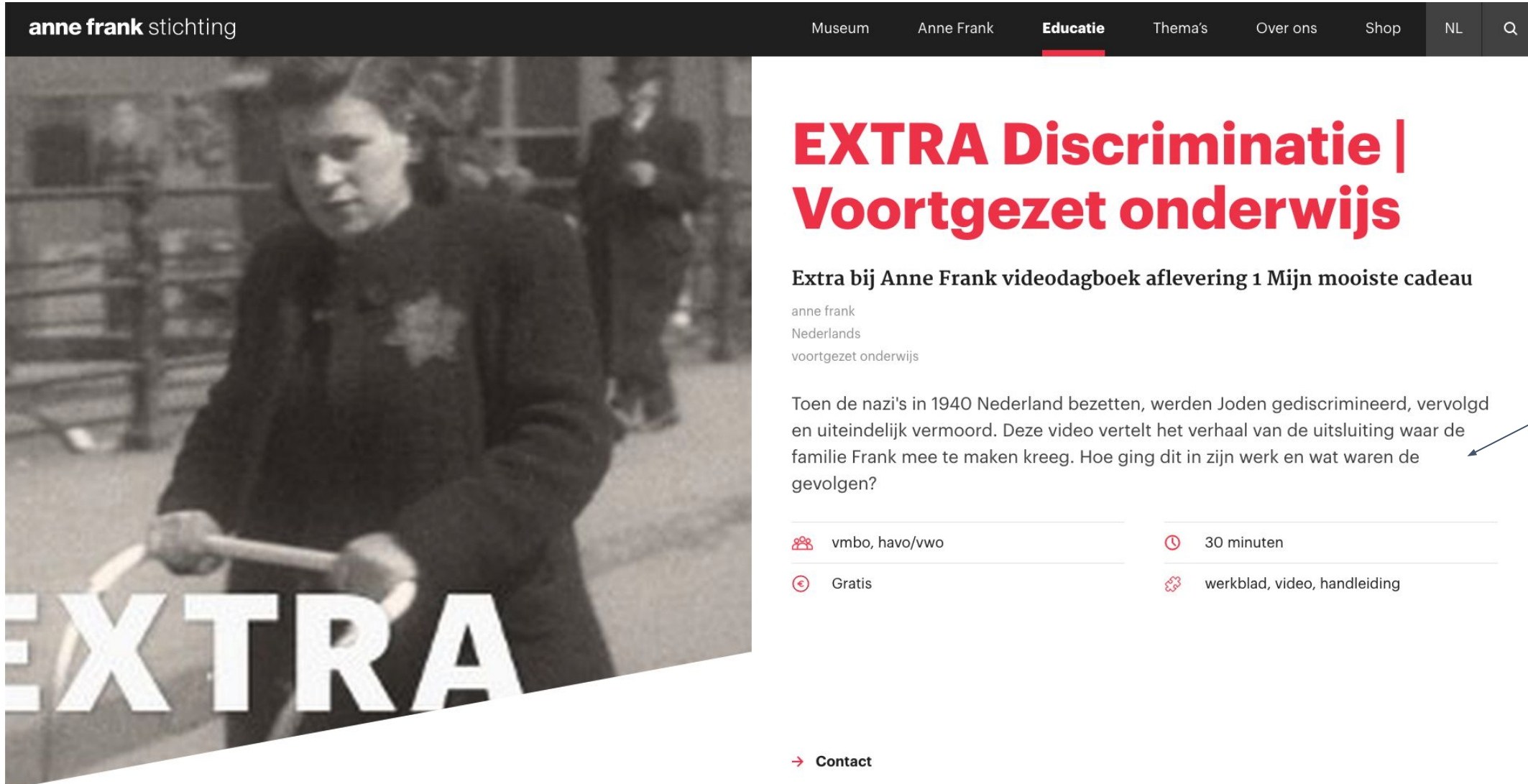
PAUZE (met denkvraag)

Welke les zou je het liefste de komende maand al gaan ontwikkelen? Ga met dat in het achterhoofd het stuk na de pauze in.
En bereid je voor op de energizer :).

Vijf tips voor het maken van aantrekkelijke en bruikbare digilessen

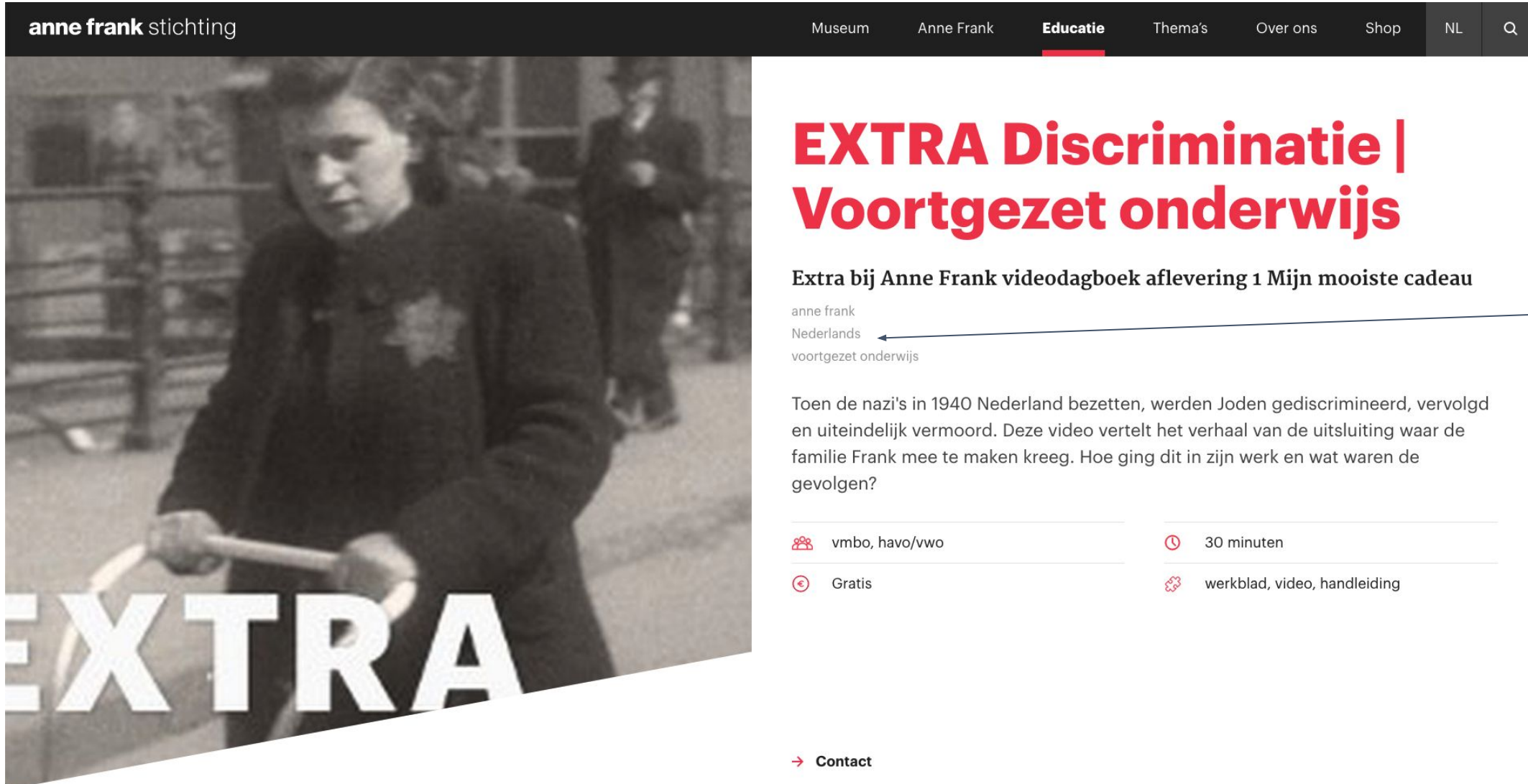
Tip 1: val bij de leraar met de deur in huis

The screenshot shows the website for the Anne Frank Stichting. The navigation bar includes 'anne frank stichting', 'Museum', 'Anne Frank', 'Educatie' (highlighted), 'Thema's', 'Over ons', 'Shop', 'NL', and a search icon. The main content area features a large video player on the left with a black and white photo of Anne Frank and the word 'EXTRA' overlaid. To the right of the video player is the title 'EXTRA Discriminatie | Voortgezet onderwijs' in red. Below the title is the subtitle 'Extra bij Anne Frank videodagboek aflevering 1 Mijn mooiste cadeau'. The video is categorized as 'anne frank', 'Nederlands', and 'voortgezet onderwijs'. A short introductory text describes the video's content: 'Toen de nazi's in 1940 Nederland bezetten, werden Joden gediscrimineerd, vervolgd en uiteindelijk vermoord. Deze video vertelt het verhaal van de uitsluiting waar de familie Frank mee te maken kreeg. Hoe ging dit in zijn werk en wat waren de gevolgen?'. Below the text are four icons with corresponding information: a group of people icon for 'vmbo, havo/vwo', a clock icon for '30 minuten', a Euro symbol icon for 'Gratis', and a document icon for 'werkblad, video, handleiding'. At the bottom left of the page is a '→ Contact' link.

Korte
introttekst

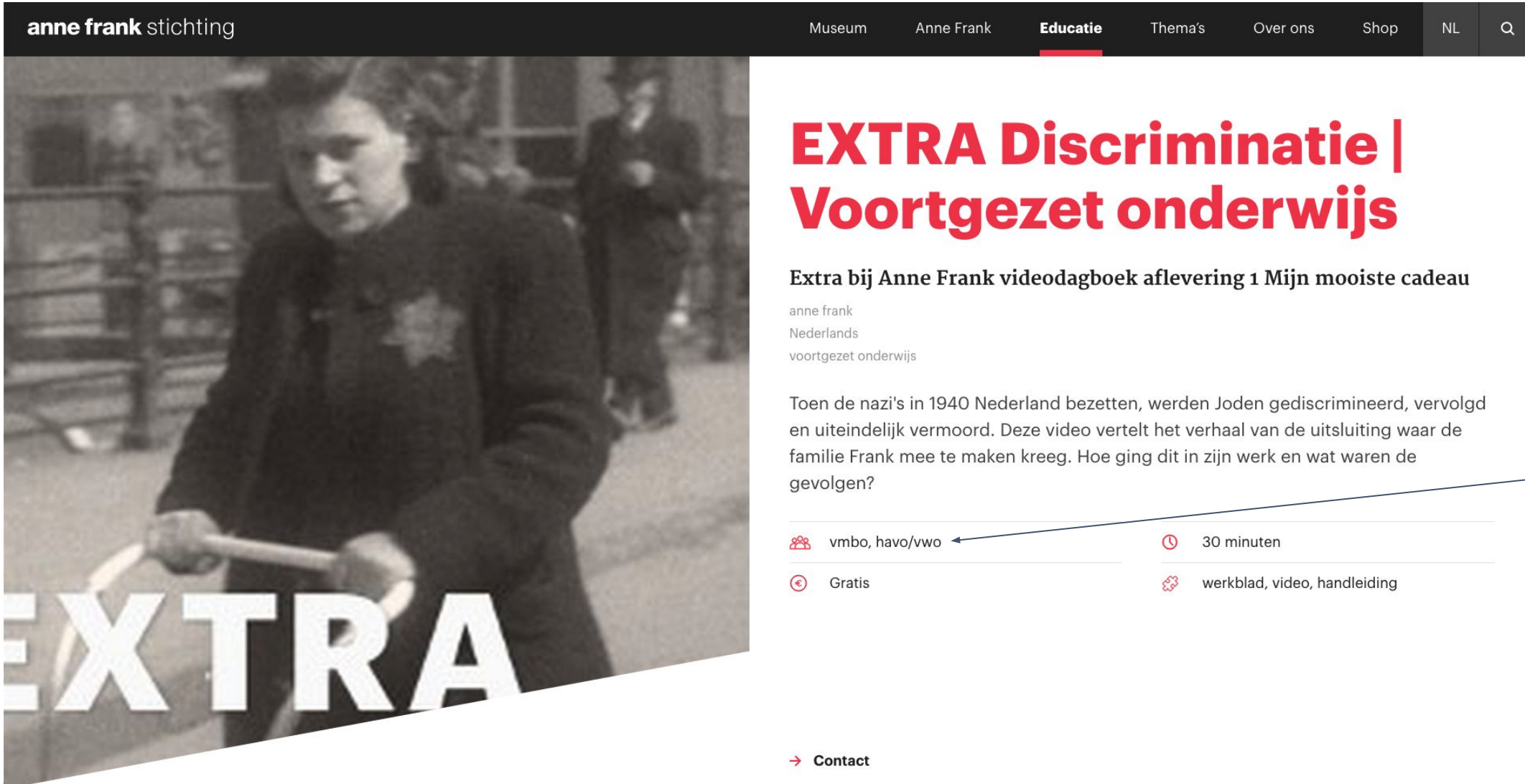
Tip 1: val bij de leraar met de deur in huis

The screenshot shows the website of the Anne Frank Stichting. The navigation bar includes 'anne frank stichting', 'Museum', 'Anne Frank', 'Educatie', 'Thema's', 'Over ons', 'Shop', 'NL', and a search icon. The main content area features a large video player on the left with a black and white image of Anne Frank and the word 'EXTRA' overlaid. To the right of the video player is the title 'EXTRA Discriminatie | Voortgezet onderwijs' in red. Below the title is the subtitle 'Extra bij Anne Frank videodagboek aflevering 1 Mijn mooiste cadeau'. The video player interface shows 'anne frank', 'Nederlands', and 'voortgezet onderwijs' as metadata. The description reads: 'Toen de nazi's in 1940 Nederland bezetten, werden Joden gediscrimineerd, vervolgd en uiteindelijk vermoord. Deze video vertelt het verhaal van de uitsluiting waar de familie Frank mee te maken kreeg. Hoe ging dit in zijn werk en wat waren de gevolgen?'. Below the description are four icons with text: a group of people icon for 'vmbo, havo/vwo', a clock icon for '30 minuten', a Euro symbol icon for 'Gratis', and a puzzle piece icon for 'werkblad, video, handleiding'. At the bottom left is a 'Contact' link with a right-pointing arrow.

Vak

Tip 1: val bij de leraar met de deur in huis

The screenshot shows the website of the Anne Frank Stichting. The navigation bar includes 'anne frank stichting', 'Museum', 'Anne Frank', 'Educatie', 'Thema's', 'Over ons', 'Shop', 'NL', and a search icon. The main content area features a large video player on the left with a black and white image of Anne Frank. To the right of the video player is the title 'EXTRA Discriminatie | Voortgezet onderwijs' in red. Below the title is the subtitle 'Extra bij Anne Frank videodagboek aflevering 1 Mijn mooiste cadeau'. The video is described as being in Dutch and about 'voortgezet onderwijs'. A paragraph of text explains that in 1940, when the Nazis occupied the Netherlands, Jews were discriminated against and persecuted. The video tells the story of the exclusion of the Frank family. Below the text are four icons with corresponding information: a group of people icon for 'vmbo, havo/vwo', a clock icon for '30 minuten', a Euro symbol icon for 'Gratis', and a puzzle piece icon for 'werkblad, video, handleiding'. At the bottom left, there is a 'Contact' link with a right-pointing arrow. A blue arrow from the right points to the 'vmbo, havo/vwo' icon, with the label 'Leerniveau' next to it.

anne frank stichting

Museum Anne Frank **Educatie** Thema's Over ons Shop NL

EXTRA Discriminatie | Voortgezet onderwijs

Extra bij Anne Frank videodagboek aflevering 1 Mijn mooiste cadeau

anne frank
Nederlands
voortgezet onderwijs

Toen de nazi's in 1940 Nederland bezetten, werden Joden gediscrimineerd, vervolgd en uiteindelijk vermoord. Deze video vertelt het verhaal van de uitsluiting waar de familie Frank mee te maken kreeg. Hoe ging dit in zijn werk en wat waren de gevolgen?

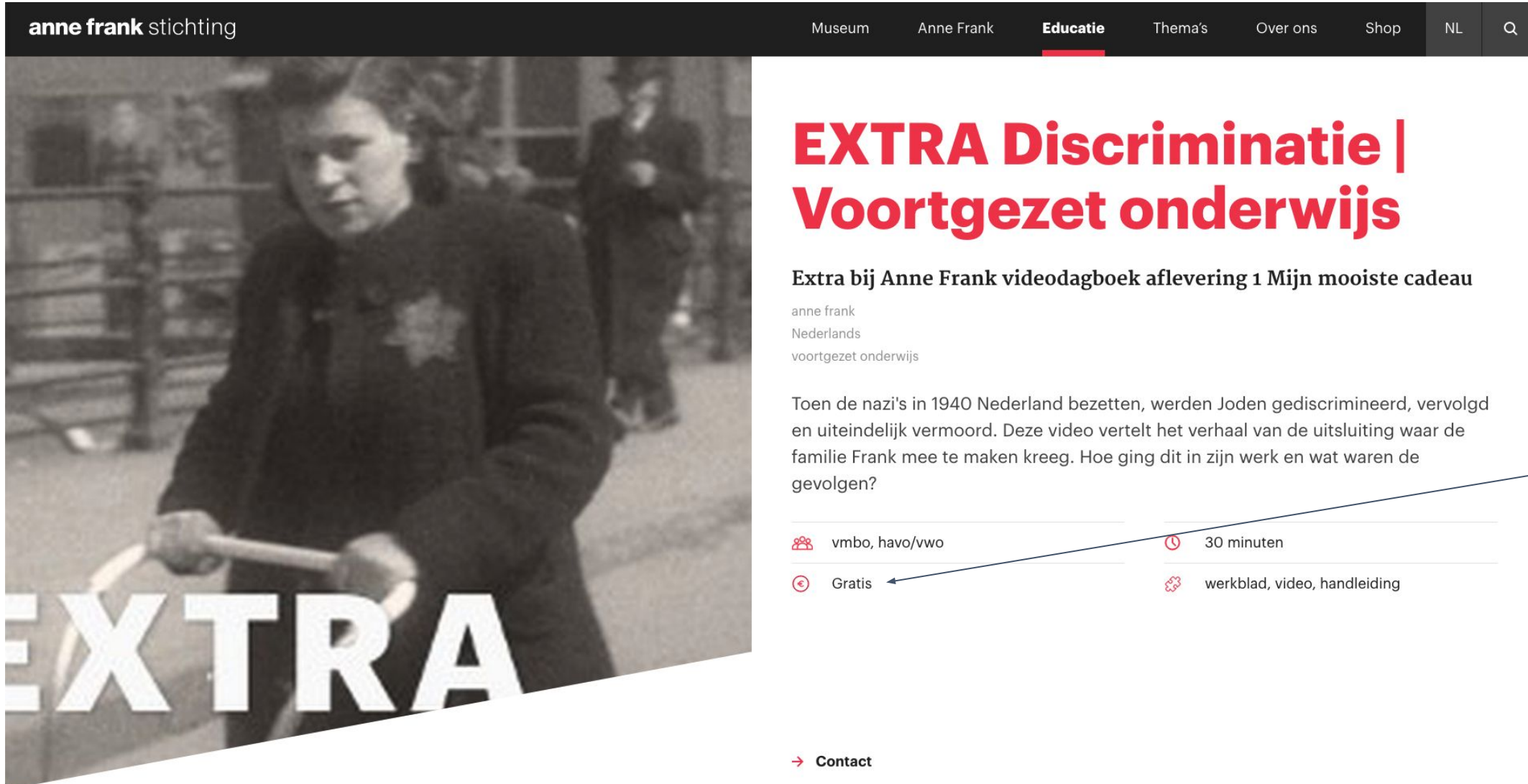
vmbo, havo/vwo 30 minuten

Gratis werkblad, video, handleiding

→ Contact

Leerniveau

Tip 1: val bij de leraar met de deur in huis

The screenshot shows the website of the Anne Frank Stichting. The navigation bar includes 'anne frank stichting', 'Museum', 'Anne Frank', 'Educatie', 'Thema's', 'Over ons', 'Shop', 'NL', and a search icon. The main content area features a large video player on the left with the word 'EXTRA' overlaid in large white letters. To the right of the video player is the title 'EXTRA Discriminatie | Voortgezet onderwijs' in red. Below the title is the subtitle 'Extra bij Anne Frank videodagboek aflevering 1 Mijn mooiste cadeau'. The video is categorized as 'anne frank', 'Nederlands', and 'voortgezet onderwijs'. A paragraph of text describes the video's content: 'Toen de nazi's in 1940 Nederland bezetten, werden Joden gediscrimineerd, vervolgd en uiteindelijk vermoord. Deze video vertelt het verhaal van de uitsluiting waar de familie Frank mee te maken kreeg. Hoe ging dit in zijn werk en wat waren de gevolgen?'. Below the text are four specifications: 'vmbo, havo/vwo', '30 minuten', 'Gratis', and 'werkblad, video, handleiding'. A blue arrow points from the word 'Kosten' on the right to the 'Gratis' specification. At the bottom left of the page is a 'Contact' link with a right-pointing arrow.

anne frank stichting

Museum Anne Frank **Educatie** Thema's Over ons Shop NL Q

EXTRA Discriminatie | Voortgezet onderwijs

Extra bij Anne Frank videodagboek aflevering 1 Mijn mooiste cadeau

anne frank
Nederlands
voortgezet onderwijs

Toen de nazi's in 1940 Nederland bezetten, werden Joden gediscrimineerd, vervolgd en uiteindelijk vermoord. Deze video vertelt het verhaal van de uitsluiting waar de familie Frank mee te maken kreeg. Hoe ging dit in zijn werk en wat waren de gevolgen?

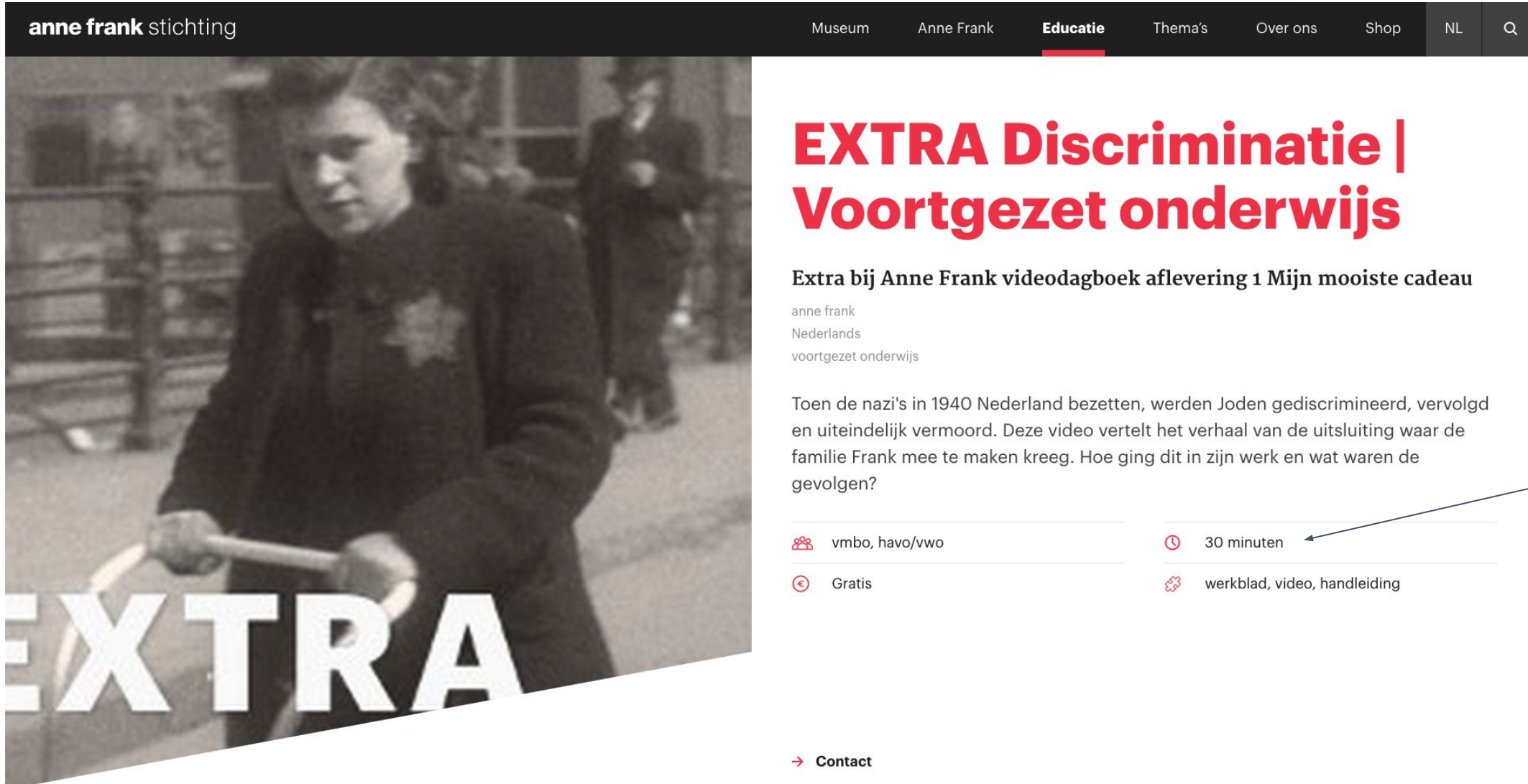
vmbo, havo/vwo 30 minuten

Gratis werkblad, video, handleiding

→ Contact

Kosten

Tip 1: val bij de leraar met de deur in huis

The screenshot shows the website of the Anne Frank Stichting. The navigation bar includes 'anne frank stichting', 'Museum', 'Anne Frank', 'Educatie' (highlighted), 'Thema's', 'Over ons', 'Shop', 'NL', and a search icon. The main content area features a large video player on the left with a black and white photo of Anne Frank and the word 'EXTRA' overlaid. To the right, the title 'EXTRA Discriminatie | Voortgezet onderwijs' is displayed in red. Below the title, the subtitle reads 'Extra bij Anne Frank videodagboek aflevering 1 Mijn mooiste cadeau'. The video is categorized as 'anne frank', 'Nederlands', and 'voortgezet onderwijs'. A description states: 'Toen de nazi's in 1940 Nederland bezetten, werden Joden gediscrimineerd, vervolgd en uiteindelijk vermoord. Deze video vertelt het verhaal van de uitsluiting waar de familie Frank mee te maken kreeg. Hoe ging dit in zijn werk en wat waren de gevolgen?'. The video is available for 'vmbo, havo/vwo' and is 'Gratis'. It includes 'werkblad, video, handleiding' and has a duration of '30 minuten'. A 'Contact' link is at the bottom.

anne frank stichting

Museum Anne Frank **Educatie** Thema's Over ons Shop NL

EXTRA Discriminatie | Voortgezet onderwijs

Extra bij Anne Frank videodagboek aflevering 1 Mijn mooiste cadeau

anne frank
Nederlands
voortgezet onderwijs

Toen de nazi's in 1940 Nederland bezetten, werden Joden gediscrimineerd, vervolgd en uiteindelijk vermoord. Deze video vertelt het verhaal van de uitsluiting waar de familie Frank mee te maken kreeg. Hoe ging dit in zijn werk en wat waren de gevolgen?

vmbo, havo/vwo

Gratis

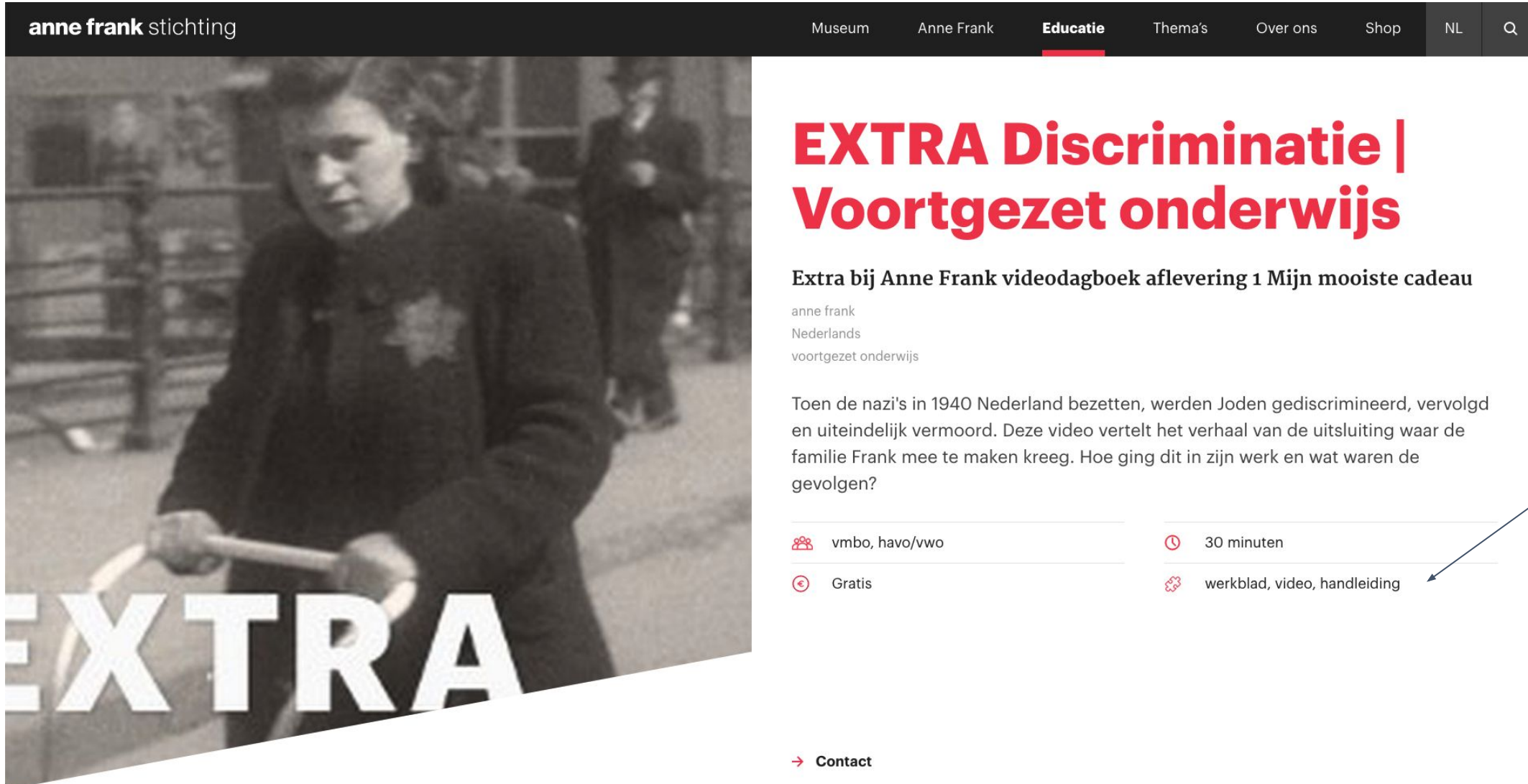
30 minuten

werkblad, video, handleiding

→ Contact

Tijdsduur

Tip 1: val bij de leraar met de deur in huis

The screenshot shows the website of the Anne Frank Stichting. The navigation bar includes 'anne frank stichting', 'Museum', 'Anne Frank', 'Educatie', 'Thema's', 'Over ons', 'Shop', 'NL', and a search icon. The main content area features a large black and white photograph of Anne Frank. To the right of the photo, the title 'EXTRA Discriminatie | Voortgezet onderwijs' is displayed in red. Below the title, the text reads 'Extra bij Anne Frank videodagboek aflevering 1 Mijn mooiste cadeau'. Further down, there is a paragraph of text: 'Toen de nazi's in 1940 Nederland bezetten, werden Joden gediscrimineerd, vervolgd en uiteindelijk vermoord. Deze video vertelt het verhaal van de uitsluiting waar de familie Frank mee te maken kreeg. Hoe ging dit in zijn werk en wat waren de gevolgen?'. Below this text, there are four icons with corresponding text: a group of people icon for 'vmbo, havo/vwo', a clock icon for '30 minuten', a Euro symbol icon for 'Gratis', and a puzzle piece icon for 'werkblad, video, handleiding'. At the bottom left, there is a 'Contact' link with a right-pointing arrow. An arrow from the word 'Onderdelen' on the right points to the 'werkblad, video, handleiding' icon.

anne frank stichting

Museum Anne Frank **Educatie** Thema's Over ons Shop NL

EXTRA Discriminatie | Voortgezet onderwijs

Extra bij Anne Frank videodagboek aflevering 1 Mijn mooiste cadeau

anne frank
Nederlands
voortgezet onderwijs

Toen de nazi's in 1940 Nederland bezetten, werden Joden gediscrimineerd, vervolgd en uiteindelijk vermoord. Deze video vertelt het verhaal van de uitsluiting waar de familie Frank mee te maken kreeg. Hoe ging dit in zijn werk en wat waren de gevolgen?

vmbo, havo/vwo 30 minuten

Gratis werkblad, video, handleiding

→ Contact

Onderdelen

Tip 1: val bij de leraar met de deur in huis

TIPS BIJ LESGEVEN OP AFSTAND

Van tevoren

Download het werkblad en de docentenhandleiding. Stuur je leerlingen het werkblad toe en geef hen duidelijke instructies wat je van hen verwacht. *Werk je allemaal op hetzelfde tijdstip aan de opdrachten? Welke opdrachten maak je alleen en welke in groepsverband? Hóe en via welk platform werk je samen? Hoeveel tijd heb je per opdracht? Hoe wil je dat zij na afloop het werkblad inleveren? Hoe communiceer je de antwoorden (te vinden in de DHL) op de opdrachten na afloop?*

Opdracht 1 en 2 (duur ± 15 min)

De eerste twee opdrachten zijn individueel te maken, leerlingen kunnen zelfstandig het filmpje kijken en de antwoorden op het werkblad invullen.

Indien technisch mogelijk kun je ervoor kiezen gezamenlijk te starten en het filmpje met elkaar te bekijken.

Opdracht 3 (duur ± 15 min)

Opdracht 3 is bedoeld als groepsopdracht. Je kunt twee dingen doen:

- 1 Je laat je leerling individueel aan de opdracht werken. De bevindingen bespreek je plenair, mits dit technisch mogelijk is.
- 2 Je laat hen in groepsverband werken. Bedenk in dit geval van tevoren h oe je leerlingen in groepsverband (twee of viertallen) wilt laten samenwerken.

Opdracht 4 (duur ± 15 min)

Opdracht 4 is bedoeld om gezamenlijk in de klas te bespreken. Hierbij een aantal suggesties:

- 1 Laat leerlingen individueel aan deze opdracht werken. Leerlingen denken na over de denkvraag en vullen hun antwoord online in.
- 2 Laat hen vervolgens een kort bericht/vlog/blog maken over de denkvraag. Ze kunnen hiervoor gebruik maken van voorbeelden uit de media of misschien hebben ze zelf wel iets meegemaakt wat ze willen delen of waren getuige van een discriminerende opmerking.
- 3 Start een gesprek over de denkvraag online: Wat is discriminatie en is het altijd makkelijk te herkennen?

► [Zie discriminatie en gelijke rechten](#)

Vorbereiding

Tip 2: creëer interactie en afwisseling

The screenshot shows a LessonUp presentation slide titled "Sabi Suriname - Ontdek de... VO". The slide features a large red star on a light grey background and a yellow banner at the bottom with the text "WAT WEET JE VAN SURINAME?". Several interactive callouts are present: "Anton de Kom" (top right), "oude kolonie" (middle right), "Divers" (bottom left), "Zuid-Amerika" (bottom right), "onafhankelijk" (bottom right), "slavernij" (bottom center), and "Paramaribo" (bottom right). A navigation bar at the bottom shows "1 leerling", "geluid", and "devices in de klas".

LessonUp
Wat is LessonUp
Zoeken
Kanalen
Inloggen
Registreren

< Terug naar zoeken

Sabi Suriname - Ontdek de... VO

TRÖPEN MUSEUM JUNIOR

ONTDEK DE WERELD ACHTER DE DINGEN

SABI SURINAME

1 / 25 volgende

Slide 1: Tekstslide

Introductie

Deze les hoort bij de tentoonstelling Sabi Suriname in Tropenmuseum ter voorbereiding aan je bezoek met jouw klas. Deze les geeft ook in koloniale geschiedenis.

Anton de Kom

oude kolonie

Divers

Zuid-Amerika

onafhankelijk

WAT WEET JE VAN SURINAME?

slavernij

Paramaribo

9 2 6 2 1 leerling geluid devices in de klas

2 / 25

Link

Tip 2: creëer interactie en afwisseling

Analyze a Written Document

We the People

Meet the document.
Are there any special markings on the document? Circle all that apply.

 STAMP

 POSTMARK

 HANDWRITTEN NOTE

 OFFICIAL SEAL

 SPECIAL LETTERHEAD

 OTHER

Is it handwritten or typed?

  BOTH

Write down any words that you don't know. Then look up the definitions.

Try to make sense of it.
What is the main idea of the document?

List two quotes (words from the document) that help support the main idea.

Why do you think this document was written?

Observe its parts.
Who wrote this document?

Who read or received this document?

What is the date of the document?

Use it as historical evidence.
Where do you think you could find out more information about the persons who wrote or received this document?

Where do you think you could find out more information about this event?

Materials created by the National Archives and Records Administration are in the public domain.

Tip 3: werk vooral visueel, niet tekstueel

- Een foto zegt meer dan 1000 woorden. Afbeeldingen zijn een krachtig medium: met infographics brengt u snel en visueel informatie over. Abstracte kunst prikkelt en kan gebruikt worden om leerlingen te laten nadenken over de emoties die kunst oproept en waarom. Iconografie in oude schilderijen bevat symbolische betekenissen die leerlingen kunnen analyseren.
- Show, don't tell. Maak met foto's inzichtelijk hoe digilessen en beeldend materiaal eruitzien op het digibord of hoe ze gebruikt kunnen worden in de klas. □
- Bied visueel materiaal aan van hoge kwaliteit. Afbeeldingen en video's moeten van goede kwaliteit te zijn. Een stelregel hiervoor is: minimaal 2000 pixels op de lange zijde. Dan ziet het er ook mooi uit op een digibord met een hoge resolutie.
- Maak expliciete verbindingen. Media moeten dicht bij elkaar staan. Beschrijft een tekst een bepaalde foto? Plaats die foto dan zo dicht mogelijk bij de tekst. Vertelt een voice-over in een video iets over een afbeelding? Toon die afbeelding dan gelijktijdig. Ook moet het beeld echt een verbinding hebben met de (gesproken) tekst.

Tip 3: werk vooral visueel, niet tekstueel

Taiwanese Junior High School Students Sleeping in School (2007). Maker: enixii.
Bron: [Wikimedia Commons](#). Rechten: [CC BY 2.0](#).

Tip 3: werk vooral visueel, niet tekstueel

- ▶ **Creëer visuele hiërarchie**

focuspunt
- ▶ **Wees consistent**

herkenbaarheid
- ▶ **Waak over leesbaarheid**

links uitlijnen
max. 2 lettertypes
- ▶ **Gebruik beeld**

relevant & dicht bij tekst
- ▶ **Hou het eenvoudig**

wees niet bang van witruimte

DOEM!
Designprincipes Online Educatief Materiaal ●

Gouden tips
voor lesmateriaal

Tip 4: gebruik overzichtelijke vormgeving

Digitale Scheurkalender Burgerschap (Kunstgebouw / Erfgoedhuis Zuid-Holland, ww = burgerschap)

Digitale Scheurkalender 'Echt Eindhoven' (CultuurStation et al, ww = eindhoven)

Tip 5: sluit aan bij de belevingswereld van de leerling

183 - DISCRIMINATIE en ANTISEMITISME

DISCRIMINATIE en ANTISEMITISME

HOLOCAUST

Rijen vol mannen, vrouwen en kinderen. Ze sjokken door de modder, zonder te weten wat hun te wachten staat. Ze hebben een lange reis in een donkere, koude treinwagon achter de rug. Niemand vertelt ze waar ze heen gaan. Ze hebben honger en zijn uitgeput. "Mach weiter!" roepen mannen in uniform. In de verte is een terrein te zien, omgeven door hoge hekken met prikkeldraad en een grote poort. 'Arbeid macht frei' staat er op de poort, maar dat was een leugen: Auschwitz was geen werkmaar een vernietigingskamp. De meeste mensen die hier aankwamen werden nog dezelfde dag vermoord.

INFO 3 blokke

WERKKAMPEN EN Vernietigingskampen

De bevolkingsgroepen die de nazi's discrimineerden en arresteerden, kwamen meestal in concentratiekampen terecht. Dit waren werkkampen, waarin gevangenen werden gedwongen om veel te zwaar werk te doen. Ze kregen er niet voor betaald, werden slecht behandeld en hadden honger. Ook in Overijssel waren zulke werkkampen. In sommige concentratiekampen ging het er nóg erger aan toe.

Daar werd je meteen vermoord als je aankwam. Die kampen lagen vooral in Duitsland en Polen. Het jarenlange vermoorden van joodse mensen, wat vooral gebeurde via deze kampen, wordt de Holocaust genoemd. Hitler wilde zijn land helemaal vrij hebben van deze bevolkingsgroepen. Om zijn ideeën zijn uiteindelijk miljoenen mensen vermoord, omdat zij volgens hem niet goed genoeg waren.

Hertha Aussen, Beeld: Historisch Centrum Overijssel.

NAAM: Hertha Aussen
GEBORTE DATUM: 24 mei 1926
OVERLIJDENS DATUM: 17 september 1943
OVERLIJDENS PLAATS: concentratiekamp Auschwitz

IS BEKEND OM: de brieven die ze tijdens de oorlog schreef. Hertha was een meisje uit **Wijhe** dat regelmatig brieven stuurde naar haar vriendin Netty uit Gorssel. Daarin vertelde ze over haar leven tijdens de oorlog. Toen het gezin van Hertha op transport naar Auschwitz werd gesteld, gooide Hertha nog een briefkaart uit de trein. Dat was de laatste briefkaart die ze stuurde; kort daarna werd het gezin in Auschwitz vermoord.

NAAM: Etty Hillesum
GEBORTE DATUM: 15 januari 1914
OVERLIJDENS DATUM: rond 30 november 1943
OVERLIJDENS PLAATS: concentratiekamp Auschwitz

IS BEKEND OM: haar dagboeken en brieven, waarin ze schreef hoeveel ze van het leven hield ondanks alle narigheid in de oorlog. En hoe ze probeerde om andere mensen niet te haten maar ze lief te hebben, zelfs de Duitsers. Etty was een joodse vrouw uit **Deventer**. Voor haar werk was ze vaak in concentratiekamp Westerbork, waar ze zag hoe joodse mensen behandeld werden. Toch wilde ze niet onderduiken: ze vond dat zij hetzelfde moest meemaken als haar eigen volk. Uiteindelijk is ook Etty opgepakt en in Auschwitz vermoord.

Etty Hillesum, Beeld: Etty Hillesum Centrum.

DAGBOEKEN UIT DE OORLOG

2

Tip 5: sluit aan bij de belevingswereld van de leerling

ARTIKEL 1:

VAN DE NEDERLANDSE GRONDWET

GELIJKE BEHANDELING EN DISCRIMINATIEVERBOD.
Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.

DISCRIMINEREN BETEKENT ONDERSCHIED MAKEN TUSSEN MENSEN. Soms mag dat: kinderen mogen goedkoper met de trein reizen dan volwassenen. Maar meestal mag onderscheid maken tussen mensen niet.

Je mag bijvoorbeeld niet:

- Kinderen op basis van hun huidskleur in groepen verdelen.
- Katholieke kinderen verbieden naar de school disco te komen.
- Meisjes verbieden mee te doen met de gymles.
- Iedereen met bruine ogen een makkelijkere toets geven.

DAT IS NAMELIJK NIET EERLIJK.

DISCRIMINATIE OP AFKOMST, OP BASIS VAN WAAR JE FAMILIE VANDAAN KOMT, HEET RACISME. Racisme hangt vaak samen met vooroordelen: het idee dat de ene groep beter of slechter is dan de andere groep. Racisme is verboden in Nederland.

EEN VORM VAN RACISME IS ANTISEMITISME. Antisemitisme betekent haat tegen joodse mensen. Hierbij spelen vooroordelen over joodse mensen een grote rol. Ook antisemitisme is verboden in Nederland.

Discriminatie: ONDERSCHIED MAKEN TUSSEN MENSEN

DISCRIMINATIE

OPDRACHT 4

1. Kijk nog eens terug naar de infoblokjes van deze les. Welke voorbeelden van discriminatie, racisme en antisemitisme vind je hier?

DISCRIMINATIE

RACISME

ANTI-SEMITISME

2. Heb jij in je leven weleens meegemaakt dat je je gediscrimineerd voelde?

3. Heb jij weleens meegemaakt dat je een vooroordeel over iemand anders had, dat niet bleek te kloppen? Hoe ging dat dan?

4. Is er in de volgende situaties sprake van discriminatie, racisme of antisemitisme? Of niet?

	JA	
A De huis-aan-huis-krant zoekt bezorgers tot 18 jaar.	☐	
B Een ijsalon zoekt knappe mannen voor in de bediening.	☐	
C Een Turkse voetbalvereniging in Nederland zoekt een Turkse coach voor de jeugdteams.	☐	
D Een gemeente zoekt een burgemeester met christelijke achtergrond.	☐	
E Een zwembad is op maandagavond alleen voor vrouwen geopend.	☐	
F Als tijdens een wedstrijd een voetballer uit Ghana gewisseld wordt, klinken oerwoudgeluiden.	☐	
G Bij een artikel over een politicus wordt vermeld dat hij joods is.	☐	
H Bij een veroordeelde crimineel wordt genoemd uit welk land zij afkomstig is.	☐	
I In een spotprent wordt de situatie in de Gazastrook vergeleken met de Holocaust.	☐	
J Mensen protesteren tegen de aanwezigheid van een woonwagenkamp in hun buurt.	☐	
K Een schoolgebouw is niet toegankelijk voor mensen in een rolstoel.	☐	

5

Tip 5: sluit aan bij de belevingswereld van de leerling

MeetUp Meierijstad - les 1

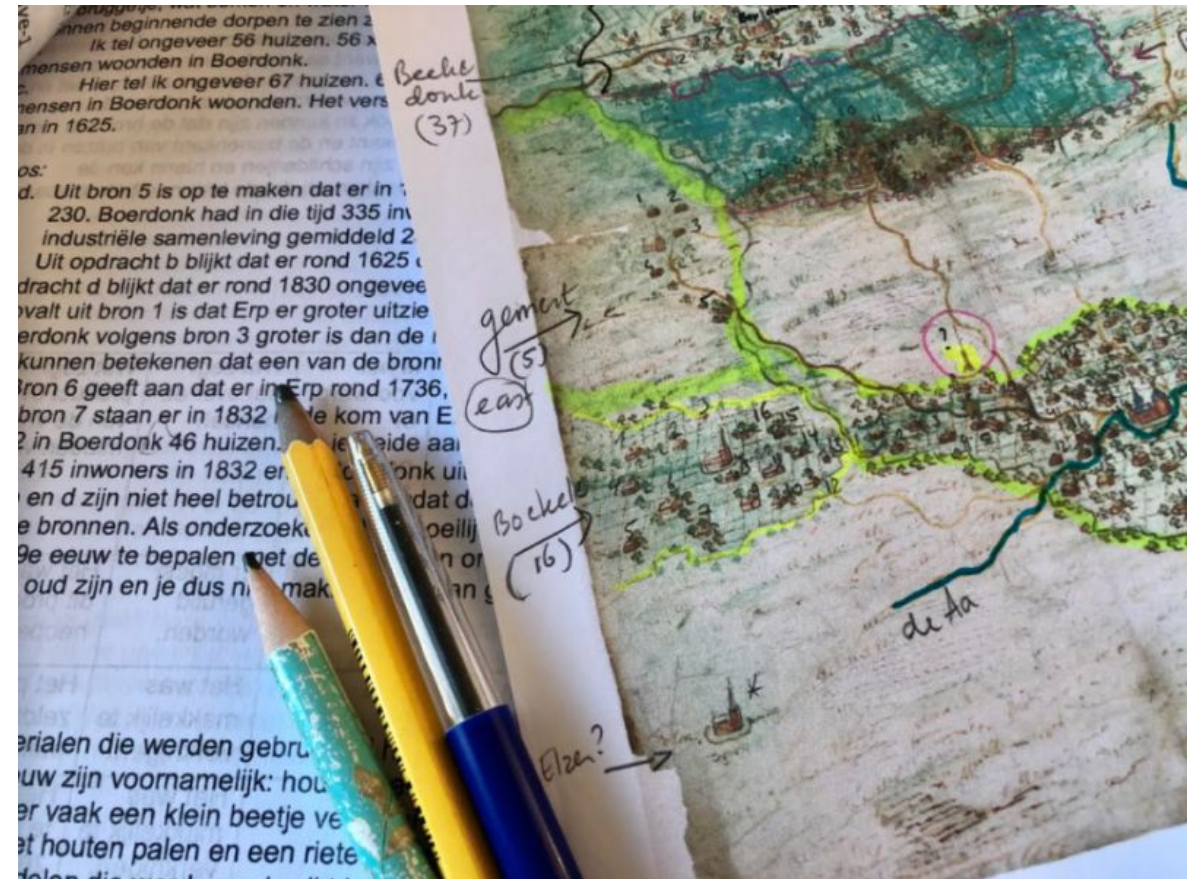
Hoe gaan we dat doen?

Zelf onderzoek doen naar bronnen en ons eigen verhaal maken

- Eerst plaats in regio bepalen
- Dan bronnen erover analyseren
- Afsluiten met fietstocht / filmpje / (moord)spel

◀ vorige 12 / 22 volgende ▶

Slide 12: **Tekstslide**

Werkvorm: Troika-advies - doel

Doel

Op een dynamische manier en in korte tijd bruikbare adviezen van collega's ophalen.

Rollen (in drie- of viertallen)

1 casusinbrenger

2-3 adviseurs

Werkvorm: Troika-advies - proces

Stap 1 (2 min): kies in je groepje 1 'worsteling' (casus). Deze casusinbrenger van deze casus gaat advies ontvangen.

Stap 2 (5 min): Adviseurs verhelderen de casus. Stel vragen aan de casusinbrenger. Maar: nog geen oplossingen!

Stap 3 (7 min): Casusinbrenger zet camera uit. Adviseurs gaan in gesprek over oplossingen. Na exact 7 min. doet casusinbrenger camera weer aan.

Stap 4 (3 min): Casusinbrenger geeft terug wat bruikbaar is en waar hij/zij blij van wordt.

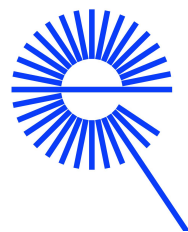

Landing

- Wat hebben we vandaag gedaan?
- Terugkoppeling.

Kennisnet

netwerk
digitaal
erfgoed

den Kennisinstituut
cultuur & digitalisering

Meer informatie:

- [Stappenplan digitaal erfgoed voor het onderwijs](#)
- [Digitale gastlessen organiseren](#)

Laat ict werken **voor het onderwijs**